

مصاحبه "محمد رضا سجادی" سفیر فوق العاده و تام الاختیار جمهوری اسلامی ایران در روسیه

سرویس روسیه/خبرگزاری آران

"جمهوری اسلامی ایران قدرت اساسی خاورمیانه بزرگ است که یکی از مهمترین مناطق جهان به حساب می آید. بدون اغراق می توان گفت که خط سیاسی مستقل و آزادی خواهانه این کشور در سیاست خارجی و داخلی توجه فزاینده ای را به خود جلب می کند."

در حال حاضر توجه تمام جهان به عملیات وحشیانه سرکوبگرانه اسرائیل علیه فلسطینی ها در نوار غزه میخ کوب شده است. واکنش ایران نسبت به این حوادث چگونه است؟

- موضع گیری ایران آشکار و روشن است زیرا ما همیشه طرف مستضعفان را در مقابل مستکبران می گیریم. ما معتقدیم که هیچ توجیهی برای اقدامات وحشیانه صهیونیست ها نیست و نمی تواند باشد. ولی فلسطینی هایی که از سرزمین خود بیرون رانده شده و وطن خود را از دست داده اند، می توانند از همه ارتباطاتی که دارند، بهره بگیرند. دولت ایران طی چند بیانیه عملیات خونین صهیونیست ها را که تا کنون باعث قتل صدها نفر از مردم صلح جو و غیر مسلح شده است، به شدت محکوم کرده است.

وظیفه همه مردم با حسن نیت با هر دین و ملیتی این است که برای مجازات شایسته مقصرین این جنایت عظیم تلاش کنند. آن ها به اندازه مجرمینی که بعد از جنگ جهانی دوم توسط دادگاه نورنبرگ محکوم شده اند، جنایتکار جنگی هستند.

آقای سفیر، ما در حالی ملاقات کرده ایم که همه جا به طور خستگی ناپذیر درباره بحران مالی و اقتصادی جهانی بحث می کنند. لذا نمی توانم از طرح این سؤال خودداری کنم که این بحران بر اقتصاد ایران چه تاثیری داشته است؟

- قبل از پاسخ به این سؤال اجازه بدهید به دولت و ملت روسیه تبریک بگویم. چند روز قبل با تلاش های که تا اندازه زیادی مرهون فعالیت مقامات روسیه بود سازمان بین المللی کشورهای صادر کنندگان گاز تشکیل شد.

بدون شک این امر به نفع همه کشورهای عضو بوده و برای تأمین ثبات اقتصادی پایه های لازم را ایجاد خواهد کرد. این ساختار جدید مانع از آن خواهد شد که واسطه ها و دلان مختلف قیمت ها را بی دلیل بالا ببرند.

گفتنی است که این سازمان نمی توانست بدون تلاش های آقایان ولادیمیر پوتین و شاتکو وزیر انرژی در کشور شما تشکیل شود. این ابتکار روسیه بود.

- ولی مگر ایران یا به عبارت دقیق تر، آیت الله علی خامنه ای رهبر انقلاب اسلامی ایران نبود که اول از همه اندیشه تشکیل اوپک گازی را مطرح کرد؟

- بله، حق با شماست. ایران هفت سال پیش فعالیت در این جهت را آغاز نموده بود. روسیه و ایران همیشه در این زمینه نقطه نظرهای نزدیکی داشتند. با این حال، روسیه در تشکیل این سازمان که فعالیت آن حتما باعث خواهد شد که جهانیان بیش از پیش منافع کشورهای صادر کننده گاز را در نظر بگیرند، نقش تعیین کننده ای ایفا نمود.

و حالا با اجازه شما به سؤالی که مطرح کردید، می پردازم. علت اصلی بحران در طمع بی کران و عدم وجدان کامل بازیگران بورس نهفته شده است که حاضرند در راه پولدار شدن همه موازین اخلاقی را پایمال نمایند.

علاوه بر آن، ایالات متحده طی ده ها سال اسکناس های (دلار) بدون پشتوانه منتشر می کرد. دیر یا زود این عوامل بایستی به سقوط عمومی منجر شوند.

وقتی بانکی در آمریکا ورشکسته می شود، ناگزیر در کشورهای دیگر همین مسأله پیش می آید. ما بعد از انقلاب اسلامی سال 1979 نسبت به این پدیده ها مصونیت پیدا کردیم زیرا با نظم اقتصادی جهانی ارتباط چندان محکمی نداریم. وبا آمریکا نیز روابط مستقیم اقتصادی نداریم این امر احتمالا جنبه مثبتی هم دارد. البته مشخص است که ایران نمی

تواند از همه مشکلات اجتناب کند چرا که ما کشور تولید کننده نفت هستیم و قیمت های نفت سه برابر افت کرده است.

فعلا ما در کشور خود شاهد پدیده های منفی نیستیم. به علت تنزل قیمت برخی کالاها در جهان اینک می توانیم با هزینه های کمتری اجناس مورد نیاز خود را خریداری و طرح های کشور را اجرا کنیم. به عبارت دیگر، حتی از بحران می توان نتیجه مثبتی گرفت زیرا واقعا بلایی نیست که نیکی به بار نیورد.

رئیس جمهور احمدی نژاد در یکی از سخنرانی های اخیر خود اظهار داشت که بحران مالی و اقتصادی جاری به وضوح نشان داده است که نظام سرمایه داری نظام معیوبی است و

اینکه نظام جدید اقتصادی باید ایجاد شود. آیا منظورش همان نظام اقتصادی اسلامی بود؟ فرق اساسی آن با نظام سرمایه داری چیست؟

گفتنی است که در سال های اخیر در سراسر جهان و از جمله در روسیه علاقه به سیستم مالی اسلامی رشد نموده است. به عنوان مثال می توان به همایش بین المللی در زمینه بانکداری اسلامی اشاره کرد که قرار است در ماه فوریه در مسکو برگزار شود.

پاسخ: بهتر است در این زمینه با افراد دارای تخصص که در زمینه مسائل مالی و اقتصاد اسلامی اطلاعات کافی دارند گفتگو کنید. اینجانب متخصص چنین اموری نیستم. ولی می توانم بطور عام پاسخ بدهم. به نظر می آید که بحران جاری حتما به تغییرات اساسی در نظام اقتصادی جهان منجر خواهد شد. بازگشت به گذشته را بعید می دانم ولی اکنون

کسی احتمالا نمی داند چه تغییرات مشخصی در پیش است.

تفاوت اساسی بین نظام اقتصاد سرمایه داری و نظام اقتصاد اسلامی بدان معنا است که در نظام سرمایه داری هیچ محدودیتی برای کسب سود وجود ندارد. مفاهیم عدالت و شفقت وجود ندارد. ولی در نظام اسلامی حمایت از فقرا و همه نیازمندان واجب است.

می توان به طور آزاد به کار تجاری پرداخت زیرا روابط بازار به رسمیت شناخته شده است ولی استثمار انسان توسط انسان وجود ندارد. خداوند در قرآن کریم با قاطعیت ربا را منع فرموده است.

کسب بهره و انعقاد معاملات بهره جویانه ای که در نظام سرمایه داری مشاهده می شود، باعث می شود ثروت های عظیمی در دست اشخاص متمرکز شود که این وضع از عدالت دور است. اسلام ضمن شناسایی مالکیت خصوصی و تلاش برای کسب سود در ابعاد معین، در همه عرصه های زندگی و از جمله در جهت نظارت بر مناسبات اجتماعی-اقتصادی، از

احکام الهی پیروی می کند.

در نظام اقتصاد اسلامی سیستم متفاوت مالیاتی و نیز قواعد دیگر سرمایه گذاری وجود دارد. امیدوارم که بتوانید در این مورد با شرکت کنندگان در کنفرانس مذکور در پایتخت روسیه گفتگو داشته باشید.

- از قرار معلوم، روسیه و ایران چند سال است که با موفقیت به همکاری نظامی فنی می پردازند. جدیداً در رسانه های گروهی ایران و غرب گزارشی منتشر شد که روسیه به صدور سامانه موشکی ضد هوایی اس-300 به کشور ایران اقدام نموده است. آیا این خبرها صحت دارد؟ کمپانی "روس آبارون اکسپورت" از پاسخ دادن به این سؤال خودداری کرده

است. در این زمینه چه مطلبی دارید که بیان نماید ؟

- تعجب می کنم که برخی با جد و جهد زیاد موضوع صادرات اس-300 به کشورمان را دامن می زنند. سؤال این است که آیا اگر فردی جلیقه ضد گلوله تن کند، او دیگران را در معرض تهدید قرار می دهد؟

گزارش های منتشره درباره خرید سامانه موشکی ضد هوایی توسط ایران تنها کسانی را ناراحت می کند که برنامه های تجاوزکارانه ای در سر می پروراند چرا که این تجهیزات

صرفا دفاعی است و با اطمینان می توانم بگویم که ما فعلاً از این نوع تسلیحات برخوردار نیستیم.

قراردادهای ما در زمینه خرید اسلحه حالت صرفاً دفاعی دارند. عده ای دلشان می خواهد که ما غیر مسلح باشیم و نتوانیم از خود دفاع کنیم. ما از قراردادهای نظامی خود با روسیه راضی هستیم. در مورد خرید های گذشته از جمله هواپیماهای جنگی میگ و سوخوی می توان گفت که تعداد این جنگنده ها بسیار کم است. همسایگان ما در منطقه خلیج فارس از این نوع جنگنده ها بیشتر دارند. نیروی مرزبانی ما نیز از اسلحه کالاشنیکوف استفاده می کند. مایلم خاطرنشان کنم که روسیه گاهی از صدور تجهیزات به ایران خودداری می کند ولی این نوع از تجهیزات را به دیگران واگذار می کند. در هر صورت ما قادریم سلاح های دفاعی خود را تولید کنیم. در ایران تجهیزات لازم برای پاسخگوی نیرومند به تجاوزات دشمنان را داریم. - وضعیت بوشهر چطور است؟ طبق یک نظریه، روسیه که از سوی ایالات متحده و اسرائیل تحت فشار شدید قرار گرفته است، به صورت تصنعی راه اندازی این پروژه را به تعویق می اندازد. یادآوری می شود که ابتدا قرار بود ساخت نیروگاه بوشهر اواخر سال 1999 خاتمه یابد. بعد از آن موعد راه اندازی آن مرتباً به تعویق افتاد و حالا اواخر سال 2009 را عنوان می کنند.

- ما اعتقاد نداریم که روسیه به صورت تصنعی ساخت نیروگاه اتمی بوشهر را طول می دهد. کار در این سازه واقعاً طولانی شده است ولی نه فقط به دلیل قصور روسیه. حقیقت این است که بعضی قطعات و اجزای ترکیبی این پروژه توسط دیگر کشورها از جمله کره جنوبی و اوکراین تولید می شوند. این کشورها گاهی به صورت عجیب به موقع این سفارشات را اجرا نمی کنند. در هر شکل معتقدیم که روسیه صرف نظر از هر فشار تعهداتی را که پذیرفته، محقق خواهد ساخت. **گزارش شده بود که ایران در صدد است 4-5 واحد نیروگاه اتمی جدید را بسازد. روسیه برای دریافت حق ساخت آن ها چه شانس دارد؟** - با اطمینان اعلام می کنم که شانس روسیه از دیگران بیشتر است. و این در حالی است که آمریکا و کشورهای دیگر غربی سعی می کنند به هر وسیله ممکن از این امر جلوگیری کنند.

آنها برای ممانعت از توسعه روابط بین روسیه و ایران از هیچ اقدامی فروگذاری نمی کنند. تعجب نخواهم کرد چنانچه آمریکا (در صورت وارد شدن روسیه برای اجرای پروژه های جدید نیروگاه هسته ای) قول ساخت نیروگاه ها را به نصف قیمت واقعی بدهد. آن ها حاضرند به هر کاری تن دهند تا بین ما تفرقه بیاندازد. امیدوارم که موفق نشوند. **برنامه هسته ای ایران باعث نگرانی جدی کشورهای عربی حوزه خلیج فارس می شود. یک دیپلمات عربی از کشور همسایه شما حتی به من گفت که اگر ایران صاحب سلاح های**

هسته ای شود. از آن نه علیه اسرائیل بلکه گویا علیه این کشورها استفاده خواهد شد. تفسیر شما از این نگرانی چیست؟ - ایران بارها اعلام کرده است که قصد تولید سلاح های هسته ای را ندارد. در دکترین دفاعی ایران جایی برای بمب اتم نیست. ایران با بازرسی آژانس بین المللی انرژی اتمی برخوردی شفاف دارد. بازرسان آژانس به تاسیسات و واحدهای مربوطه آزادانه دسترسی دارند و از فعالیت هایی که آنجا انجام می گیرد، اطلاعات کافی کسب می نمایند. جای بسی تعجب است که همسایگان عرب ما در رابطه با کشور برادر ایران این همه نگرانی ابراز می کنند. یادآوری می کنم که هنگامی که صدام حسین به کویت حمله کرد، بسیاری از ساکنان کویت بسوی ایران گریختند. ما به آن ها پناه داده و رفت اسلامی از خود نشان دادیم. جای تعجب است آن ها که مسلمان هستند، بیشتر نگران فعالیت ایران اسلامی هستند تا اقدامات و فعالیت های جنایتکاران اسرائیل که در این زمینه تولید سلاح اتمی دارند دارد. بدون شک، این نتیجه نفوذ ایالات متحده و اسرائیل است. سیاست آنها بر اصل قدیمی و آزموده استعماری «تفرقه بیانداز و حکومت کن» استوار گردیده است. خصوصاً مسلمانان نباید به دامن زدن اختلافات سنی-شعبی دست بزنند زیرا این امر به ضرر همه مسلمانان و تمام جهان اسلام است و فقط به نفع دشمنان است که هر وقت اراده نمایند برادر را به جان برادر دیگر بیاندازند و خوشحال شوند. نباید اجازه بدهیم که ما را فریب دهند.

در رابطه با اینکه ایران قصد ندارد برنامه هسته ای خود را قطع کند، تهدیدها علیه شما از سوی آمریکا و اسرائیل بیش از پیش شنیده می شود. آیا آن ها می توانند جنگی علیه ایران شروع کنند یا حد اقل به تاسیسات هسته ای ایران ضربه بزنند؟ آیا در این صورت روی پشتیبانی روسیه حساب می کنید؟ - ایران با عراق و افغانستان فرق می کند. اگر ایالات متحده به ماجراجویی علیه ما تن دهد، ما منافع آن ها را در سراسر جهان تهدید خواهیم کرد. طبق یک دیدگاه رایج، برای آمریکا آغاز جنگی دیگر در منطقه بدون رها شدن از دو جنگ قبلی، جنون محض است. ولی باید توجه داشت که عامل احساس قدرت برتر و میرا دانستن خویش از مجازات از جمله عواملی است که باعث می شود عقل و خرد از دست برود. به همین دلیل ما برای همه تحولات آماده هستیم.

ما اعتقاد داریم روسیه دوست ماست. ولی هر کشوری منافع خود را دارد. در چنین رویا روی امیدوار نیستیم که کسی به نفع ما وارد جنگ شود. فقط به خودمان متکی خواهیم بود و امیدواریم که در صورت تجاوز، روسیه حداقل بی طرفی خود را حفظ کند و به دشمن ملحق نشود. - در سال 2009 در ایران انتخابات ریاست جمهوری برگزار می شود. آیا رئیس جمهور محمود احمدی نژاد سمت خود را حفظ خواهد کرد؟ بعضی اعضای دولت او با اظهار عقیده کرده اند که در این صورت برقراری گفتگو بین ایران و ایالات متحده احتمال کمی دارد.

- آمریکا همیشه به صورت مستقیم و غیرمستقیم در امور دیگران دخالت کرده است. آنها چه حقی دارند بگویند چه کسی رئیس جمهور ایران باشد؟ اگر دمکرات هستید، باید به رأی مردم نه فقط در کشور خود بلکه در دیگر کشورها نیز احترام بگذارید. در انتخابات آزاد و دمکراتیک ایران رأی واراده ملت ما تعیین کننده است. بگذارید ملت ها خود تصمیم بگیرد. ایرانیان نمی خواهند که به آن ها دستور بدهند چه کسی را به ریاست جمهوری انتخاب کنند. البته در ایران معمولاً آخرین روزهای برگزاری تبلیغات انتخابات برای نتیجه انتخابات تعیین کننده است. مهم این است که چه کسانی خود را برای مقام ریاست جمهوری معرفی کنند. اوضاع اقتصادی در آستانه انتخابات نیز اهمیت دارد. در مورد شانس محمود احمدی نژاد باید بگویم وقتی که او را در جریان سفرها در سطح کشور در میان انبوهی از مردم و در حال پاسخ دادن به سئوالات آن ها می بینیم، می فهمیم محبوبیت او چقدر بالاست. او مردی از میان مردم و برای مردم است.

در خاتمه اجازه بفرمایید سؤال به ظاهر بچگانه ای بکنم. ایران هم با روسیه روابط حسنه دارد و هم با بلاروس. روابط با کدام یک از آنها بهتر است؟

- این روابط با هم قابل مقایسه نیست. صادقانه می گویم که خط سیاسی مستقل لوکاشنکو رئیس جمهور بلاروس برای ما خوشایند است. ولی روسیه و ایران با هم مشترکات فراوانی دارد. این مشترکات نه تنها شامل منافع بلکه خطرات هم است. افغانستان، پاکستان و مبارزه با مواد مخدر و نیز مرز ما با روسیه در دریای خزر باید به حساب آورده شود. روابط ایران با روسیه و با بلاروس از حجم و وزن اقتصادی و سیاسی متفاوتی برخوردار است. نباید از این واقعیت غافل ماند که روسیه عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد می باشد.

از سوی دیگر، آلکساندر لوکاشنکو (رئیس جمهور بلاروس) درست خاطرنشان کرد که بلاروس و ایران با هم روابط مشترک دارند. هنگامی که روسیه گاهی از فروش کالا به ما خودداری می کند، به بلاروس مراجعه کرده و آنچه را که لازم داریم، خریداری می کنیم. - جناب آقای سفیر، از پاسخ های پر محتوای شما متشکرم. لطفاً بهترین آرزوهای ما را به ملت غیور ایران برسانید. واقعاً عوامل زیادی روسیه و ایران را با هم مرتبط می کنند که فکر می کنم ادامه توسعه و گسترش این روابط به نفع نه تنها دو کشور بلکه به نفع تحکیم صلح و کاهش خطر جنگ است که نه ملت روسیه آن را می خواهند و نه ملت ایران. پایان پیام.